

Rd. Vi maae nemlig hufte paa, at for at føre igjennem, hvad her er foreslaaet, skulle vi indløse 900 eller 1000 Præstegaarde — jeg huffer det ikke saa noie — (En Stemme: 985) med 500 Rd. hver (Rroggh: For nogle er det mindre!), ja, men det er ikke mange; det er saa faa, der ere billigere, at dette ikke vil gjøre nogen Forskiel, naar vi i Kjøbstæderne skulle skaffe Bolig til de Præster, der nu ingen have. Tager vi altsaa med runde Tal 1000 Kald à 500 Rd., saa faae vi 500,000 Rd., som skulle ud af Statskassen alene for dette Formaalets Skjld, og det vil altsaa gjøre, at Indtægten maa beregnes langt mindre. — Naar jeg har tænkt mig den af mig her antydede Ordning istedetfor Udkastets Lønningsforslag, saa falder det Væsentligste af Lovudkastets § 2 aldeles bort; det bliver da kun Detailbestemmelser, der ikke indeholde noget egentligt Princip. — Den næste Paragraf er § 3 om Naadensaaret. Den sidste ærede Taler har lagt megen Vægt paa at beholde Naadensaaret for Fremtiden; men man maa vel lægge Mærke til, at han tillige holdt fast paa at beholde de nærværende Præstegaardsjordder; thi det er igrunder ligedoverfor en Bebrift af den Natur, at Naadensaaret faaer nogen større Betydning. Jeg troer, at man vil gjøre alle Parter meest Gavn ved ikke at beholde Naadensaaret i den fremtidige Lønningslov. Naar vi gaae ind paa det Pensionssystem, som vi nu bruge for Embedsmændene i Almindelighed, og søge at bringe det til Anvendelse paa Geistligheden, saa forekommer det mig for det Første, at det vilde være aldeles vrangt at beholde Naadensaaret, efterat den første Udløsning af Præstegaardene har fundet Sted; men ogsaa uden det troer jeg, at det er urigtigt at beholde det, thi det vilde forvikle Forholdet i en betydelig Grad. Gaae vi ud fra, at Pensioneringen af de nuværende Præsters Efterladte skeer efter ganske eiendommelige Regler, og at Naadensaaret hører ind derunder, saa kunne vi ganske vist ikke tage det bort paa den Maade, at der ikke skulde gives Erstatning, men det er ogsaa en ganske simpel Sag at give fuld Erstatning derfor, idet vi fra det Dieblif, Præsten er borte fra Kaldet, tage de faste Indtægter deraf. Man kan da give Erstatning med et Beløb, der er tilsvarende til, hvad Enken kunde

have i det Klar, hun sad i Kaldet, og isvrigt pensionere, som vi gjøre med Hensyn til de Præster, der nu ere i Kald. Vi vilde derved vinde, at naar en Præst, der er i Kald, fremmes til det Kald, som er blevet ledigt ved Dødsfald, saa træder han strax til sine Indtægter efter den nye Plan, og saa kommer man imod den samme Erstatning strax og umiddelbart i Besiddelse af det ledigblenne Kalds Indtægter. Man vil paa den Maade langt hurtigere bringe den Sag i Orden, Naturligvis vil det være nødvendigt for at støtte denne Ufløsningsmethode at have nogle Kapellaner paa rede Haand for at forvalte de ledige Kald uden for stor Byrde for de omboende Præster i den Tid, der vil medgaae til at ordne, hvad der skal foretages med Bygningerne og Tønderne. Det maatte man være fattet paa. Men hertil knytter sig et meget vigtigt Spørgsmaal, som det vil være mig kjært at høre den ærede Minister udtale sig om. Efterat Sognebaandet er løst, skulde man antage, at enhver Mand, der er viet til Præst, og som engang er anseet for skikket til at betros dette Embede, maatte, selv om han ikke ved kongelig eller kirkelig Udnævnelse — hvorledes det nu i Tidens Løb vil blive ordnet, gjør her Intet til Sagen — er bestemt til at overtage et vist enkelt Embede, dog være berettiget til at udføre kirkelige Handlinger for hvem der maatte ønske det. Det skulde være mig meget kjært at høre den ærede Ministers Mening derom, idet det er min fulde Mening, at denne Ret ikke kan forholds en saadan Mand. Jeg er ikke sikker paa, hvilke Midler man kan anvende for at føre det igjennem; men jeg er overbevist om, at naar Sognebaandet er løst, saa maa man indrømme enhver Mand, som man først har ordineret og anerkjendt for skikket til at udføre geistlige Forretninger, Ret til at udføre dem for Enhver, der maatte ønske det, — og jeg maa sige, at der vilde vindes overordentlig Meget derved. Naar nemlig Een eller maastee Mange ønske en anden Geistligs Betjening end dens, der er deres Sognepræst, saa skulle de enten selv begibe sig til en fjernt boende Præst eller bevæge en saadan til at forlade sit Kald for at vøgte et saadant mere privat Erinde. Naar der derimod var saadanne Mænd, der frit kunde søge omkring i